

بررسی تأثیر برنامه مشاوره گروهی با زنان بر وضعیت ارتباط میان زوجین در زمینه تنظیم خانواده در مراکز بهداشتی- درمانی منتخب شهر زاهدان، سال ۱۳۸۱

فرشته نجفی (M.Sc.)^۱، فاطمه رخشانی (Ph.D.)^۲

۱- مربی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی زاهدان، زاهدان، ایران.
۲- استادیار، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی زاهدان، زاهدان، ایران.

چکیده

مقدمه: ارتباط میان زوجین در زمینه تنظیم خانواده یکی از عوامل مهم و در واقع به عنوان یک پیش شرط برای پذیرش روش‌های پیشگیری از بارداری می‌باشد. تحقیقات نشان می‌دهد که برای تقویت این ارتباط و افزایش مشارکت مردان، زنان منبع اصلی اطلاع‌رسانی به همسر خود محسوب می‌شوند. لذا با توجه به بافت فرهنگی و سنتی شهر زاهدان، محدود بودن ارتباطات زوجین و پائین بودن سطح پوشش تنظیم خانواده، این مطالعه قصد دارد نتایج مشاوره با زنان در زمینه مهارت‌های ارتباطی با همسران خود را جهت افزایش پوشش تنظیم خانواده بررسی نماید.

مواد و روشها: پژوهش حاضر مطالعه‌ای نیمه تجربی از نوع قبل و بعد می‌باشد که با هدف فوق در شهر زاهدان در سال ۱۳۸۱ صورت گرفت. بدین منظور تعداد ۴۴ نفر از زنان در سنین باروری، دارای ۲ فرزند و بیشتر که از روش‌های پیشگیری از بارداری استفاده نمی‌کردند، به روش غیر تصادفی از ۳ مرکز بهداشتی- درمانی این شهر انتخاب شدند. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها از طریق پرسش از نمونه‌های مورد پژوهش و همسر آنان توسط پژوهشگر و تعیین نیازهای آموزشی آنها، زنان در قالب ۵ گروه ۹-۸ نفره، طی ۳ جلسه (برای هرگروه) مورد مشاوره قرار گرفتند. یکماه پس از مشاوره، نتایج توسط پرسشنامه و چک لیست ثبت موارد از پرونده بهداشتی، ارزشیابی و با استفاده از آزمون‌های آماری Willcoxon، Mc nemar، χ^2 و سطح معنی‌داری $\alpha=0/05$ و با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: آزمون آماری Wilcoxon با $P<0/00001$ نشان داد که تفاوت معنی‌داری از لحاظ تعداد دفعات گفتگوی زوجین قبل و بعد از مداخله وجود دارد. همچنین آزمون χ^2 با $P<0/05$ در مورد زنان و $P<0/01$ در مورد همسران آنها نشان داد که بعد از مداخله ارتباط معنی‌داری میان به‌کارگیری روش‌های پیشگیری و میزان ارتباط زوجین در مورد تنظیم خانواده وجود دارد. پس از مداخله ۴۳٪ زوجین از یکی از روش‌های پیشگیری از بارداری استفاده کردند و آزمون Mc nemar تفاوت معنی‌داری را نشان داد ($P<0/00001$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان داد که اجرای برنامه مشاوره گروهی با زنان به منظور بهبود بخشیدن به ارتباط میان زوجین در زمینه تنظیم خانواده کارآیی قابل قبولی دارد. در نتیجه توصیه می‌گردد که در برنامه‌های آموزشی، تقویت مهارت‌های ارتباطی میان زوجین بیش از پیش مد نظر قرار گیرد.

کل واژگان: مشاوره گروهی، ارتباط میان زوجین، تنظیم خانواده، و زاهدان.

آدرس مکاتبه: فرشته نجفی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی زاهدان، صندوق پستی: ۹۸۱۳۵-۱۵۷۷، زاهدان، ایران.

پست الکترونیک: n_fereshteh2001@yahoo.com